

zaaknummer 2010T066(2)

7 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda.

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
destijds als leek in dienst van Stichting [internaat]te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 juli 2011. Op 16 augustus 2011 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

Op 21 november 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze zitting is op 13 april 2012 de klacht tegen aangeklaagde niet ontvankelijk verklaard, omdat de Klachtencommissie niet heeft kunnen vaststellen of de Stichting [naam] ten tijde van het misbruik een kerkelijke instelling was in de zin van artikel VII Reglement RK Kerkgenootschap of een daarmee gelijk te stellen instelling. Het onderzoek hiernaar is niet voortgezet aangezien er onvoldoende steunbewijs voorhanden was om de zaak gegrond te verklaren.

Op 4 december 2014 heeft mr. Van Berckel-van der Rijken om herziening verzocht aangezien er nieuw steunbewijs beschikbaar is.

Op 23 januari 2015 is het herzieningsverzoek behandeld door de bijzondere kamer van de Klachtencommissie. Op 27 februari 2015 is het verzoek tot herziening gegrond verklaard en bepaald dat de zaak opnieuw moet worden behandeld. De bijzondere kamer heeft daarbij verwezen naar haar beslissing in de klachtzaak onder nummer 2010T235, in welke beslissing zij tot het oordeel is gekomen dat in ieder geval in het jaar 1966 bij de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen een zodanige mate van zeggenschap over de dagelijkse gang van zaken in het internaat van Stichting [naam] berustte dat die instelling moet worden gelijkgesteld aan een kerkelijke instelling en dat de Congregatie als kerkelijk gezagsdrager dient te worden aangemerkt.

Nadat bij het Meldpunt de adresgegevens van aangeklaagde in verband met een andere klachtzaak bekend waren geworden is aangeklaagde over de hernieuwde behandeling van de klacht van klager geïnformeerd en hem verzocht op de klacht te reageren.

Op 1 juni 2015 is bij de Klachtencommissie een schriftelijke reactie van aangeklaagde de dato 29 mei 2015 ontvangen.

Op 4 juni 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken, voornoemd.

Aangeklaagde heeft laten weten in verband met zijn hoge leeftijd niet ter zitting te kunnen verschijnen.

Namens de Congregatie zijn verschenen broeder [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen, en broeder [naam], lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager heeft geen herinneringen aan zijn jeugd van voor zijn zevende jaar. Hij gaat er van uit dat hij in zijn jonge jaren niet bij zijn moeder heeft gewoond omdat zij uit de ouderlijke macht zou zijn gezet. Toen klager zeven jaar oud was, is hij geplaatst in een klooster in [plaats], bij de nonnen. Een jaar later, in 1954, is klager geplaatst op het internaat [naam] in [plaats]. Hij heeft ongeveer zes jaar in [internaat] gewoond en is in die tijd door verschillende broeders/personen misbruikt.

Aangeklaagde was als leek werkzaam als zaalwacht op internaat [internaat] te [plaats]. Klager moest in het kamertje van aangeklaagde komen en moest bij hem op bed komen zitten. Klager moest het geslachtsdeel van aangeklaagde vastpakken. Aangeklaagde deed dit ook bij klager. Klager weet niet meer precies wat er is gebeurd, maar hij vermoedt dat het niet bij vastpakken alleen is gebleven. Dit is zeker 2 à 3 keer voorgekomen, vermoedelijk in 1954-1955.

2.2. Pas achteraf heeft klager zich goed gerealiseerd wat hem is overkomen. In zijn herinnering was zijn periode op [internaat] redelijk positief, maar hij realiseert zich dat hij zijn ervaringen eigenlijk jaren lang naar de achtergrond heeft gedrukt. Rondom 1995 heeft klager een periode van depressiviteit ervaren en hij is daarvoor behandeld bij psychologen.

Toen er in 2010 veel publiciteit kwam over het misbruik binnen de Rooms-Katholieke Kerk, is bij klager alles naar boven gekomen. Pas toen heeft hij het ook kunnen vertellen aan zijn vrouw, en ook toen pas realiseerde klager zich dat het misbruik wel degelijk van invloed is geweest op zijn leven en zijn (seksuele) relatie met zijn vrouw. Ook is hij overspannen geweest gedurende een langere periode. In de loop van 2010 heeft klager zich gewend tot zijn huisarts vanwege emoties die waren opgekomen in de loop van dat jaar. Klager heeft wel altijd gewerkt.

2.3. Klager wil zijn verhaal kwijt. Hij wenst erkenning van hetgeen hem is aangedaan, alsmede compensatie in de vorm van een schadevergoeding.

3. Het verweer / De reactie (zakelijk weergegeven)

Omdat aanvankelijk niet bekend was of aangeklaagde nog in leven was en, zo ja, waar hij woonde, is de Congregatie gevraagd om op de klacht te reageren. In zijn reactie d.d. 13 augustus 2011 heeft broeder [naam] gesteld dat aangeklaagde een leek was, die mogelijk in dienst was bij [internaat]. Daar de Congregatie niet beschikt over archieven van [internaat], kan hij derhalve niet ingaan op de klacht.

Bij brief van 1 februari 2012 laat broeder [naam] weten dat bij enkele broeders bekend is, dat aangeklaagde destijds is gearresteerd.

In zijn brief van 29 mei 2015 heeft aangeklaagde erkend dat de klacht van klager gegrond is en dat hij voor zijn foutief handelen destijds door de rechtbank is gestraft. Hij biedt klager zijn oprechte excuses aan voor hetgeen is voorgevallen.

4. De beoordeling

4.1. De Klachtencommissie stelt vast dat de gronden die de bijzondere kamer hebben geleid tot haar beslissing van 8 augustus 2013 in de klachtzaak 2010T235 met zich meebrengen dat het internaat van Stichting [naam] ook in 1954-1955 met een kerkelijke instelling in de zin van de Procedure moet worden gelijk gesteld en dat de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen als kerkelijk gezagsdrager moet worden aangemerkt. De onderhavige klacht van klager tegen aangeklaagde is derhalve ontvankelijk.

4.2. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Voor de Klachtencommissie is echter aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager twee à drie keer in het kamertje van aangeklaagde moest komen en op het bed van aangeklaagde moest gaan zitten. Gezeten op het bed, moest klager het geslachtsdeel van aangeklaagde vastpakken en werd zijn geslachtsdeel door aangeklaagde vastgepakt .

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de emotie waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de formulieren ‘Toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs’ inzake de klachten bekend onder 2012T916(2) en 2014W1291. Deze klachten zijn middels mediation afgerond.

Tenslotte is gebleken dat de Congregatie destijds op de hoogte was van de arrestatie van aangeklaagde wegens seksueel misbruik en heeft aangeklaagde bij brief van 29 mei 2015 bekend dat hij klager seksueel heeft misbruikt. Hij heeft daarvoor in deze brief zijn oprechte excuses aangeboden.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas negen jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 juli 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O.Pream., en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.